

Jocul – esența copilăriei

Autoare: Dzitac Domnica Ioana, elevă clasa a VII-a, Școala „Nicolae Bălcescu” Oradea
Profesor coordonator: Mihalca Simona

Motto:

„Jocul este și o pregătire pentru viața de mai târziu, dar mai presus de toate, el este însăși viața copilului” (Mc. Dougall)

1. Introducere

Îmi amintesc de când eram mai mică cum mă jucam în fiecare zi cu păpușile mele Barbie, cu cuburile; apoi, în timp, am învățat să joc remy, cărți, să completez rebus, să joc Monopoly, jocuri de tipul Sus-Jos, să fac colecție de timbre și de șervețele, să practic diverse jocuri sportive. Astfel de când am apărut pe lume am început să mă joc, pornind de la arunca obiecte pe jos, mama să mi le ridice, iar eu să le arunc din nou și să râd, să gânguresc, apoi să construiesc și să stric ce construiam și tot așa, apoi să mă joc cu păpușile dându-le diferite roluri în poveștile pe care mi le imaginam în lumea mea de copil; cu timpul, am început jocurile la calculator, am început eu însămi să creez jocuri la calculator, fiind pasionată de lucrul cu calculatorul, și, aproape în tot ce fac și acum, la vârsta de 12 ani, nu uit că trebuie să mă mai și joc.

Stând și meditănd, mi-am dat seama că jocul constituie pentru mine una dintre cele mai eficiente căi de învățare și disciplinare, de educare în spiritul valorilor morale și estetice. Jocul presupune pentru mine *esența copilăriei mele* și cred, *esența copilăriei fiecărui individ*, fiind cea mai importantă activitate a copilăriei, a individului indiferent de vârstă. De aceea, consider că e foarte importantă introducerea jocurilor didactice în școlile moderne, motiv pentru care, personal, am avut câteva inițiative în acest sens.

2. Studiu realizat pentru *Jocul didactic Eco Așa Da – Așa Nu*

În studiul realizat am folosit ca piesă centrală *Jocul didactic Eco Așa Da – Așa Nu* [1, 4], joc realizat de către subsemnata sub coordonarea d-nei prof. Dorina Szatmari.

Cum a luat naștere Jocul didactic Eco Așa Da – Așa Nu ?

În anul școlar 2009-2010 eram elevă în clasa a V-a. Am avut de-a lungul aceluia an școlar plăcerea de a participa la diverse activități în cadrul proiectului "Folclorul înobilează omul". Pe lângă activitățile legate strict de folclor, am participat la tabăra de vară de la Pădurea Neagră. Înainte de plecarea în tabără am propus mentorului meu, printre altele, să realizez la calculator și un joc pe motive ecologice cu care să se joace copiii din tabără. Mentorul meu a fost de acord; astfel am pregătit jocul didactic *Eco Așa Da – Așa Nu* cu care copiii din tabără s-au jucat. Așa s-a născut *Jocul didactic Eco Așa Da – Așa Nu*, așa s-a născut pasiunea mea pentru ecologie.

Descrierea succintă a Jocul didactic Eco Așa Da – Așa Nu

Jocul didactic Eco Așa Da – Așa Nu se adresează copiilor care știu să numere. Este un joc didactic care poate fi jucat la orele în care se dezbate teme legate de protecția mediului înconjurător. Jocul conține imagini Pro și Contra mediu. Exemple de imagini Pro mediu folosite: copii la cules deșeuri, parc eolian, altoirea pomilor, plantare de pomi, etc. Exemple de imagini Contra mediu folosite: lac poluat, defrișări de păduri, deșeuri lângă un izvor, etc. *Piese de joc* sunt: tabla de joc; 1 zar; pionii - pot fi folosiți și pionii ECO: o boabă de fasole, o floare uscată, un melc, o ghindă, o alună, etc. *Regulamentul*, în detaliu, poate fi vizualizat pe pagina mea web personală [4].

Studiul realizat

Cunoștințele ecologice în rândul omului de rând sunt foarte reduse în prezent, iar consecințele poluării mediului înconjurător au devenit devastatoare; de aceea este vital pentru omenire, ca fiecare dintre noi, oamenii acestei planete și mai ales copiii, care sunt viitorul de mâine, să manifeste o atitudine responsabilă față de mediul în care trăiesc. Plecând de la această remarcă în anul școlar anterior am realizat o prezentare, intitulată *Fii Eco pentru o viață mai frumoasă!* [4], prin care am încercat să transmit celor din jurul meu importanța ocrotirii mediului în care trăim.

În acest an școlar am lansat Campania *Un corp sănătos într-un mediu sănătos*. În cadrul acestei campanii m-am gândit să continui mesajele mele ecologice începând cu copii de vârste fragede. Așadar mi-am propus să-mi vizitez fosta educatoare, fosta învățătoare și să le transmit copiilor care sunt acum sunt coordonarea dânselor mesajul meu Pro eco. Prima vizită în acest sens am realizat-o la clasa a III-a C din școala noastră, clasa fostei mele învățătoare, Simona Mihalca. După ce le-am făcut o prezentare despre noțiuni generale despre ecologie, noțiuni accesibile nivelului de înțelegere vârstei elevilor, am organizat 7 grupe de câte 4 elevi care au început să se joace cu *Jocul didactic Eco Așa Da – Așa Nu*; bineînțeles că sub râsete, bucurie, sub semne de întrebare copiii s-au simțit fericiți. Câștigătorilor fiecărei grupe le-am oferit cadou câte un joc.

Chestionar, rezultate, interpretări

La sfârșitul jocului, i-am rugat pe copii să completeze un chestionar [3] (anonim, format din 10 întrebări) pentru a vedea care sunt punctele lor de vedere despre inițierea în ecologie prin joc. Elevului i s-a cerut să citească cu atenție întrebările și răspunsurile și să aleagă la fiecare întrebare o singură variantă pe care el o consideră de cuviință. Voi prezenta în continuare întrebările din chestionar adresate celor 28 de elevi prezenți, rezultatele și interpretările acestora.

1. Cum apreciezi ideea acestui joc?

- a) foarte bună;
- b) eficientă;
- c) proastă.

Varianta de răspuns	Numărul de răspunsuri
a	18
b	10
c	0

Se observă că 18 elevi au apreciat ideea jocului ca fiind foarte bună, 10 elevi ca fiind eficientă.

2. Crezi că acest joc este educativ?

- a) nu;
- b) da;
- c) nu știu.

Varianta de răspuns	Numărul de răspunsuri
a	2
b	23
c	3

23 de elevi au considerat jocul educativ, 3 nu au știut, iar 2 elevi au considerat că nu e educativ.

3. Te-ai mai jucat cu un astfel de joc?

- a) da;
- b) nu;
- c) nu-mi amintesc.

Varianta de răspuns	Numărul de răspunsuri
a	0
b	27
c	1

27 de elevi au precizat că nu s-au mai jucat cu astfel de joc, 1 elev nu și-a amintit; rezultatul confirmă faptul că nu prea există pe piață astfel de tipuri de jocuri.

4. Ai dori să cumperi un astfel de joc?

- a) da;
- b) nu;
- c) nu știu.

Varianta de răspuns	Numărul de răspunsuri
a	24
b	2
c	2

24 dintre elevi ar dori să cumpere un astfel de joc, 2 elevi nu, iar 2 elevi nu știu.

5. Cât de des ți-ar conveni să te joci cu astfel de jocuri la școală?

- a) rar;
- b) deseori;
- c) niciodată.

Varianta de răspuns	Numărul de răspunsuri
a	2
b	26
c	0

La 26 dintre elevi le-ar conveni să se joace des cu astfel de jocuri la școală, iar restul de 2 elevi mai rar.

Acest rezultat e încurajator în direcția promovării jocului ca mijloc didactic complementar.

6. Distribuirea unor astfel de jocuri printre elevi:

- a) ar fi benefică;
- b) nu ar fi benefică;
- c) nu ar avea nici un efect.

Varianta de răspuns	Numărul de răspunsuri
a	25
b	0
c	3

25 dintre elevi au considerat că distribuirea unor astfel de jocuri printre elevi ar fi benefică, 3 elevi considerând contrariul.

7. Ți-a plăcut modul de realizare a jocului: coloritul, pozele?

- a) da, foarte mult;
- b) puțin;
- c) deloc.

Varianta de răspuns	Numărul de răspunsuri
a	28
b	0
c	0

Tuturor copiilor le-a plăcut modul de realizare a jocului, probabil de ce subsemnata la rândul meu fiind copil am știut cam ce ne place nouă, copiilor.

8. Ți-ai dori să revin la clasa voastră cu astfel de jocuri, dar pe alte tematici?

- a) foarte mult;
- b) nu;
- c) depinde de tematicile jocului.

Varianta de răspuns	Numărul de răspunsuri
a	25
b	0
c	3

25 de elevi își doresc să revin și cu alte jocuri pe alte tematici, 3 elevi răspunzând că depinde de ce anume tematici ar fi vorba.

9. Ce preferi?

- a) jocuri didactice pe calculator;
- b) jocuri didactice care să fie jucate împreună cu alți copii;
- c) jocuri în aer liber.

Varianta de răspuns	Numărul de răspunsuri
a	8
b	11
c	9

Părerile au fost oarecum echilibrate.

8 elevi preferă jocul la calculator (probabil mulți încă nu lucrează cu calculatorul), 11 elevi preferă jocurile cu alți copii în ideea de socializare, restul de 9 elevi preferând jocurile în aer liber.

10. În urma jocului întreprins, consideri că este necesară revenirea în cadrul orelor de la școală a unor discuții referitoare la mediul înconjurător?

- a) nu știu;
- b) nu;
- c) da.

Varianta de răspuns	Numărul de răspunsuri
a	8
b	4
c	16

16 elevi consideră necesară dezbaterea viitoare a unor teme pe probleme ecologice, 8 elevi sunt indeciși, iar 4 elevi consideră contrariul; trebuie revenite la clasă discuțiile referitoare la mediul înconjurător

3. De la jocul anterior la un capitol de carte

În toamna acestui an, înainte de intrarea în clasa a VII-a, am reușit să scot la tipografie a doua mea carte: *Trepte matematice clasa a VI-a* [2]; coordonatoarea cărții, d-na Dorina Sztamari, care a fost și una dintre referențele cărții mele a scris undeva pe parcursul referatului: “Ioana a crescut, dar nu a renunțat la joc. Capitolul *Jocuri și rebusuri* conține materiale originale, create de autoare.” Într-adevăr, din dorința de a face cartea mai atractivă, pe lângă părțile teoretice, problemele cu diferite grade de dificultate, programele informatice folosite, m-am gândit să fac din cartea mea o carte atractivă pentru cei cărora le este dedicată; așa am reușit să concep câteva jocuri, cum ar fi [2, 4]:

- *Jocul Mate-Eco* – al cărui scop constă în îmbinarea prin joc a cunoștințelor privind mediul înconjurător cu noțiuni matematice, în acest caz numere prime și câteva reguli de divizibilitate; acest joc a fost jucat de către elevi din școala noastră, participanți în mai 2011 la Proiectul-concurs Sclipirea minții – secțiunea referate, secțiune pe care am coordonat-o și la care școala noastră a obținut premiul I;

- *Jocul Să recunoaștem corpuri geometrice și figuri geometrice plane*, al cărui scop este ca jucătorul să recunoască figuri și corpuri geometrice și să cunoască proprietăți ale corpurilor geometrice (număr de vârfuri, forme fețe, etc);

- *Jocul Învățați criteriile de divizibilitate cu Ioana și prietenii ei: Pufuleț, Flaffy, Pufu și Pufița*, joc care are ca scop însușirea criteriilor de divizibilitate, copiii care se joacă cu acest joc având posibilitatea din imaginile de pe joc să-i cunoască pe prietenii subsemnatei;

Jocul Să ne cunoaştem Sistemul Solar prin joc, scopul jocului fiind ca jucătorul să-şi însuşească câteva numere prime în intervalul [1;36] şi, în acelaşi timp, planetele sistemului solar, precum şi câţiva sateliţi mai importanţi.

Acestea au fost câteva dintre jocurile din cartea mea, realizate de către subsemnata sub coordonarea profesoarei mele de matematică; am încercat ca prin intermediul acestor jocuri să facem ca elevii să reuşească să-şi însuşească, încă de la vârste fragede, diferite noţiuni cu referire la matematică, ecologie, astronomie,...prin joc.

4. Concluzii

Din studiul realizat la clasa a III-a C, dar şi în cadrul Proiectului *Sclipirea minţii*, din discuţiile purtate cu fosta mea învăţătoare şi cu alte diverse cadre didactice mi-am dat seama că, într-adevăr jocul didactic este un instrument prin care se poate promova ecologia, matematica, astronomia, geografia, etc în şcoala modernă. De ce? Pentru că jocul înseamnă disciplinare, comunicare, socializare, învăţare cu plăcere, stărnirea interesului, solicitarea imaginaţiei, creativităţii, gândirii, formarea priceperilor şi deprinderilor prin forţe proprii, etc.

Şi...în final aş dori să spun că preocupările mele de a introduce prin ceea ce fac jocuri didactice în rândul copiilor vor continua şi asta, pentru că, chiar dacă timpul va trece, voi ajunge la maturitate, nu voi uita niciodată că undeva în interiorul meu va rămâne mereu o parte care se va numi copilărie, pentru mine *copil, copilărie* însemnând, de fapt, *joc*.

Bibliografie

1. Dziţac Ioana, Szatmari Dorina, *Joc didactic ECO AŞA DA – AŞA NU*, Editura Focusprint, Oradea, 2010;
2. Dziţac Ioana, *Trepte matematice clasa a VI-a*, ISBN 978-973-7984-87 -6, Editura Perfect, Bucureşti, 2011;
3. Szatmari Dorina, *Studiu despre jocul didactic în matematica de gimnaziu*, Oradea, 2009;
4. Pagina web personală: <http://www.dzitac.ro/ro/ioana>

DIPLOMA DE ONOARE

SE ACORDĂ ELEVEI

DOMNICA IOANA DZIȚAC

DE LA

**ȘCOLA CU CLASELE I-VIII „NICOLAE BĂLCESCU”
ORADEA, JUDEȚUL BIHOR**

**PENTRU CONTRIBUȚIA ADUSĂ CREȘTERII PRESTIGIULUI
ȘCOLII UNDE ÎNVAȚĂ ȘI SE FORMEAZĂ.**

Nr. 1736

23 noiembrie 2011

Director,

prof. Kimmel Angela

